

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดพัทลุง Factors Affecting of the Adolescent Pregnancy in Phatthalung Province

ฉัตรจงกล ตุลยนิษกะ¹, จิรัชยา เจียวก๊ก² และ วิชุนา สัตยารักษ์³

Chatjongkon Tunlayanisaka¹, Jirachaya Jeawkok² and Wichuna Sattayaraksa³

^{1,2} อาจารย์ประจำ, สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

^{1,2} Lecture, Department of Society Development, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

² อาจารย์ประจำ, สาขาวิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Lecture, Department of Elementary Education, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: Chatjongkon@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างคือสตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปี ในจังหวัดพัทลุง จำนวน 241 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ปัจจัยด้านค่านิยมทางเพศ และผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดพัทลุงโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านครอบครัว ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา ได้แก่ ด้านร่างกาย ($\bar{X} = 4.08$) และด้านจิตใจ ($\bar{X} = 3.77$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรจากปัจจัยทั้งหมด พบว่ามีเพียง 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ได้แก่ ค่านิยมทางเพศ สัมพันธภาพในครอบครัว และสาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ โดยปัจจัยทั้งหมดร่วมกันอธิบายความผันแปรของคะแนนการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ได้ร้อยละ 54.3 ($R^2 = .543$) นอกจากนี้ ผลการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ได้แก่ การป้องกันการตั้งครรภ์ สาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ ค่านิยมทางเพศ และสัมพันธภาพในครอบครัว

คำสำคัญ: การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

Abstract

This research is a survey research (Survey Research) with the purpose to study the factors that influence the effects of premature pregnancy of teenage women in Phatthalung. An example is the Group of women, teenage pregnancy, premature, which is under the age of 20 years, the number of people in Phatthalung 241 is a research tool queries regarding personal factors, family relationship, factors factor of sexual values and effects of premature pregnancy, women, adolescents, analyze data using the average percentage frequency values, standard deviation, and multiple regression analysis.

The study found that the effects of premature pregnancy, women, adolescents in phatthalung by included in the advanced level (= 3.99) when considering a list of aspects found to below average is at its highest level on the family (= 4.14) by the side body (= 4.08) and psychological (= 3.77) respectively.

Analysis of factors influencing the effects of premature pregnancy from all factors. Found that there are only 3 factors influencing premature pregnancy. Statistically significant at the 0.05 level of 0.01 and include values, sexual relations within the family, and why the fuck by all factors together explained the variation of premature pregnancy has 54.3 per cent ($R^2 = .543$) Moreover, semi-structured interviews, women, teenage pregnancy, premature. Found that the factors that influence the effects of premature pregnancy, including pregnancy prevention. Causes of intercourse sexual values and relations in the family.

Keywords: Pregnancy premature Factors influencing the effects of premature pregnancy.

บทนำ

การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรในสตรีวัยรุ่นตามคำนิยามขององค์การอนามัยโลก (WHO: World Health Organization, 2013) หมายถึง การตั้งครรภ์ของสตรีที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี สืบเนื่องมาจากการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่ถูกต้อง ประกอบกับความอยากรู้อยากลองในช่วงวัยรุ่น ส่งผลให้แต่ละปีมีสตรีวัยรุ่นทั่วโลกที่คลอดบุตรคิดเป็นจำนวน 14 ล้านคน โดยในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นสตรีวัยรุ่นซึ่งอาศัยอยู่ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาคิดเป็นจำนวน 12.8 ล้านคน (มนฤดี เตชะอินทร์ และพรณิ ศิริวรรณธนาภา, 2555) สำหรับการตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่นในประเทศไทยนั้น ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลในปีพ.ศ. 2546 พบว่า จำนวนสตรีวัยรุ่นที่มีการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร คิดเป็นร้อยละ 39.2 โดยในปีพ.ศ. 2555 พบว่า จำนวนสตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 53.8 (การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น, 2557) จากข้อมูลข้างต้นอาจกล่าวได้ว่ามีสตรีวัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า 20 ปีที่ตั้งครรภ์และคลอดบุตร เฉลี่ยวันละ 355

ราย นั้นหมายถึงประเทศไทยมีเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวนถึง 10 รายต่อวันที่ต้องกลายเป็นคุณแม่ก่อนวัยอันควร หรือที่เรียกว่าแม่วัยใสนั่นเอง (แม่วัยใสความท้าทายการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น, 2556) การตั้งครรภ์ในสตรีวัยรุ่นซึ่งอายุต่ำกว่า 20 ปีนั้น ถือได้ว่าเป็น การตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ทั้งนี้เนื่องมาจากสตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรต้องเผชิญกับสภาพปัญหาทางด้านสุขภาพ เช่น การติดโรคจากการมีเพศสัมพันธ์ หรือผลกระทบจากการทำแท้ง เป็นต้น ส่วนปัญหาทางด้านจิตใจ เช่น ความเครียด ความกดดันจากการตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมซึ่งเป็นปัญหาที่สตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ต้องเผชิญมากกว่าสตรีตั้งครรภ์โดยทั่วไป และปัญหาทางด้านสังคม เช่น การถูกออกกลางคันจากสถานศึกษา การกลายเป็นคุณแม่วัยใสหรือการกลายเป็นแม่เลี้ยงลูกเดียว เป็นต้น

เหตุปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรในสตรีวัยรุ่น มีอยู่มากมายหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ ความยากจนที่อาจทำให้ขาดโอกาสทางการศึกษา การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศวิธีการคุมกำเนิดที่ถูกต้องรวมถึงการล่วงละเมิดทางเพศ และการข่มขืน เป็นต้น ส่วนปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว เช่น ความรุนแรงภายในครอบครัว และการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่สามารถเป็นที่ปรึกษาเรื่องเพศให้กับวัยรุ่นได้ และปัจจัยด้านค่านิยมทางเพศ เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับการแต่งงานตั้งแต่อายุน้อยโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา หรือจะเป็นความเชื่อเกี่ยวกับการรักษานวลสงวนตัว เป็นต้น (สถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นประเทศไทย, 2556) รวมถึงอิทธิพลของกระแสชาติตะวันตก ที่ให้ความสำคัญกับวัตถุนิยมทำให้วัยรุ่นบางคนตัดสินใจใช้ความสัมพันธ์ทางเพศเพื่อแลกเปลี่ยนสิ่งของที่ตนต้องการโดยขาดความรู้ ความเข้าใจถึงผลกระทบที่จะตามมา ดังนั้นหากเราสามารถลดปัญหาดังกล่าวได้ ก็จะเป็นการช่วยให้ประเทศไทยมีพลเมืองที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศต่อไป

ข้อมูลการคลอดของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดพัทลุง พบว่าในปี พ.ศ.2553 คิดเป็นร้อยละ 38.6 ในปี พ.ศ. 2556 พบว่า อัตราการคลอดของสตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42.8 (สถิติการคลอดของแม่วัยรุ่นประเทศไทย, 2557) และจากข้อมูลรายงานการวิจัย ในปี พ.ศ. 2551 พบว่า จังหวัดพัทลุง มีหญิงตั้งครรภ์และคลอดบุตรในขณะที่อายุต่ำกว่า 20 ปีจำนวน 618 คนและในปี พ.ศ.2555จำนวนได้เพิ่มสูงขึ้นเป็น 689 คน จากรายงานการวิจัยการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นยังพบข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการคลอดในหญิงวัย 15-19 ปีในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2543 – 2555 พบว่า จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการคลอดในวัยรุ่นเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว (แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 11, 2558) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดพัทลุง ปัจจัยที่ศึกษาประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัวและปัจจัยด้านค่านิยมทางเพศ โดยศึกษาในสตรีที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ที่มาใช้บริการฝากครรภ์และคลอดบุตรในสถานพยาบาลในจังหวัดพัทลุง เพื่อจะได้นำไปปรับใช้เป็นแบบแผนการให้ความช่วยเหลือสตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ทำให้เข้าใจถึงพฤติกรรมความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

นับเป็นประโยชน์โดยตรงต่อวัยรุ่น ครอบครัว ชุมชน สังคม และผู้ใกล้ชิดจะได้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดพัทลุง
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานแก่หน่วยงาน องค์กร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะได้นำความรู้ที่ได้ไปวางแผนการให้ความรู้ และแนวทางการแก้ปัญหาแก่วัยรุ่น เพื่อเตรียมพร้อม ทั้งทางกาย และใจในการดำเนินชีวิตภายหลังการคลอดบุตร
3. ข้อมูลเชิงลึกที่ได้จากการศึกษาจะทำให้เข้าใจถึงพฤติกรรมความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของสตรีวัยรุ่นที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากการตั้งครรภ์ก่อนวันอันควร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร หมายถึง ภาวะที่สตรีวัยรุ่นหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปีตั้งครรภ์ในจังหวัดพัทลุง
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร หมายถึง สาเหตุที่ส่งผลให้สตรีวัยรุ่นในจังหวัดพัทลุงตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา การป้องกันการตั้งครรภ์ การเที่ยวสถานบันเทิง รายได้ของครอบครัว สาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ สัมพันธภาพในครอบครัว และค่านิยมทางเพศ
3. ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร หมายถึง ผลกระทบที่สตรีวัยรุ่นต้องเผชิญกับผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรในจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านครอบครัว

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดพัทลุงใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi- Structured Interview) และเนื่องจากการวิจัยในมนุษย์ผู้วิจัยตระหนักถึงการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้วิจัยโดยใช้ชื่อสมมุติแทนชื่อจริงและมีการขออนุญาตยินยอมจากกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ในจังหวัดพัทลุง ทั้ง 11 อำเภอ จำนวน 606 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง, 2557)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ในจังหวัดพัทลุง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 241 คนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของจำนวนสตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ในจังหวัดพัทลุงแต่ละอำเภอกับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก และสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างวิธีการเก็บข้อมูลดังกล่าวนี้เป็นวิธีซึ่งผู้วิจัยไม่ได้มีการกำหนดโครงสร้างของข้อมูลหลักที่ต้องการเก็บไว้แน่นอนตายตัว (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544) เพื่อให้อธิบายข้อมูลเชิงปริมาณให้สามารถเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัวเป็นแบบสอบถามใช้มาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านค่านิยมทางเพศเป็นแบบสอบถามใช้มาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 4 ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นเป็นแบบสอบถามใช้มาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ซึ่งประเด็นในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง อธิบายวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจประเด็นในการสัมภาษณ์ แนวคำถามเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ
2. ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัวและปัจจัยด้านค่านิยมทางเพศ เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามใช้มาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควรในจังหวัดพัทลุง ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และปัจจัยด้านค่านิยมทางเพศกับผลการตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควรในจังหวัดพัทลุงโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 17-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 84.2 ส่วนใหญ่ออกจากสถานภาพศึกษา คิดเป็นร้อยละ 63.9 รายได้ของครอบครัวพอใช้ ไม่มีเงินเก็บมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.7 ลักษณะครอบครัวส่วนใหญ่ บิดา มารดาอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 64.3 ก่อนตั้งครรรภ์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเที่ยวสถานบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 60.2 สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่เกิดจากความรักร คิดเป็นร้อยละ 97.1 การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ป้องกัน คิดเป็นร้อยละ 50.6 และการตั้งครรรภ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเกิดจากการไม่ได้ป้องกันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.2

สัมพันธภาพในครอบครัว ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม พบว่า สตรีวัยรุ่นมีสัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ พ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ท่าน ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา ได้แก่ ท่านได้รับความรัก ความเข้าใจ ความอบอุ่น จากคนในครอบครัว และท่านได้รับความหวังใจ เอาใจใส่ เป็นกำลังใจให้กันจากคนในครอบครัว ($\bar{X} = 4.32$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ พ่อแม่เข้มงวดกวดขันท่านในทุกๆเรื่อง ($\bar{X} = 2.51$)

ค่านิยมทางเพศ ผลการศึกษาโดยภาพรวม พบว่า สตรีวัยรุ่นมีค่านิยมทางเพศอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ผู้หญิงควรมองเห็นคุณค่าและรักในเกียรติและศักดิ์ศรีของตนเอง ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา ได้แก่ การปลุกฝังเรื่องการรักนวลสงวนตัว การไม่ชิงสุกก่อนห่ามแก่ผู้หญิงเป็นสิ่งที่ควรกระทำ ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงเป็นการแสดงออกถึงความรัก ($\bar{X} = 2.97$)

ผลของการตั้งครรรภ์

โดยภาพรวม พบว่า ผลของการตั้งครรรภ์อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านครอบครัว ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา ได้แก่ ด้านร่างกาย ($\bar{X} = 4.08$) และด้านจิตใจ ($\bar{X} = 3.77$) ตามลำดับ

ด้านครอบครัว ผลการศึกษาโดยภาพรวม พบว่า ผลของการตั้งครรรภ์ด้านครอบครัวอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ขณะตั้งครรรภ์ท่านได้รับความรักจากครอบครัวหรือสามีอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา ได้แก่ ท่านได้รับการยอมรับจากครอบครัวหรือสามีในขณะที่ตั้งครรรภ์ ($\bar{X} = 4.37$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ขณะตั้งครรรภ์ท่านต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆด้วยตนเอง ครอบครัวหรือสามีไม่ได้ช่วยแบ่งเบาภาระท่าน ($\bar{X} = 3.54$)

ด้านร่างกาย ผลการศึกษาโดยภาพรวม พบว่า ผลของการตั้งครรรภ์ด้านร่างกายอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูงทุกข้อ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ เมื่อทราบว่าตั้งครรรภ์ท่านไปพบแพทย์เพื่อฝากครรรภ์และปฏิบัติตามคำแนะนำ ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา ได้แก่ ขณะตั้งครรรภ์ท่านหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสารเสพติด ($\bar{X} = 4.33$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ท่านรู้สึกไม่พอใจกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่เกิดจากการตั้งครรรภ์ เช่น ขนาดของหน้าท้องที่ใหญ่ขึ้น การมีฝ้าขึ้นบนใบหน้า ($\bar{X} = 3.57$)

ด้านจิตใจ ผลการศึกษาโดยภาพรวม พบว่า ผลของการตั้งครรรภ์ด้านจิตใจอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ขณะตั้งครรรภ์ท่านรู้สึกว่าบุตรในครรภ์มีความหมายต่อท่านมาก ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา เมื่อทราบว่าตั้งครรรภ์ท่านรู้สึกรักและรอคอยการเกิดของบุตร ($\bar{X} = 4.47$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ขณะตั้งครรรภ์ท่านรู้สึกโกรธอารมณ์เสียหรือโมโหร้าย ($\bar{X} = 2.90$)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดพัทลุง

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านค่านิยมทางเพศและปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลกระทบจากการตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควรโดยรวมได้ร้อยละ 54.3 ($R^2 = .543$, $F = 12.154$, $Sig. = .000$) โดยในปัจจัยเหล่านี้ พบว่า มี 3 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลกระทบจากการตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ค่านิยมทางเพศและสัมพันธภาพในครอบครัว สามารถพยากรณ์ผลของการตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ สามารถพยากรณ์ผลของการตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดพัทลุง สามารถสรุปได้ ดังนี้

การป้องกันการตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่นไม่ได้ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์จะนำไปสู่การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับความรัก การยอมมอบกายให้กับคนรัก หรือแม่แต่การอยากรู้อยากลองนึกสนุก ลองมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกโดยไม่ป้องกัน และไม่ได้ใช้วิธีการป้องกันใดเลยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อมา เพราะคิดว่าไม่น่าจะท้องหรือบางรายก็เลือกใช้ถุงยางและยาคุม เพราะคิดว่าง่ายที่สุด แต่ที่ท้องเพราะไม่ได้ป้องกัน

การเที่ยวสถานบันเทิงของสตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ไม่เคยเที่ยวสถานบันเทิงเลยหรือเที่ยวบ้างแต่นาน ๆ ครั้งกับคนในครอบครัว ญาติ หรือเพื่อนเท่านั้น สาเหตุที่เที่ยวเพื่อความบันเทิงสนุกสนานเท่านั้น แต่เมื่อสตรีวัยรุ่นรับรู้การตั้งครรภ์ที่เกิดขึ้น สตรีวัยรุ่นตัดสินใจไม่เที่ยวสถานบันเทิง

รายได้ของครอบครัวของสตรีวัยรุ่นที่มีการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร มีสถานภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับพอเพียง แต่ไม่มีเงินเก็บ รายได้มาจากครอบครัวและสามี ซึ่งประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย เป็นส่วนใหญ่ ส่วนภาระทางการเงินที่ต้องรับผิดชอบ คือ ต้องประหยัดเงินเพื่อลูก

สาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นเกิดจาก ความรักในวัยหนุ่มสาว มีทั้งแต่งงานกันแล้วหรืออยู่กันก่อนแต่งงาน นับเป็นสาเหตุนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน เพราะเป็นการแสดงออกถึงความรักและการผูกมัดเพื่อไม่ให้ฝ่ายชายมีคนอื่น จนนำไปสู่การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

สัมพันธ์ภาพในครอบครัวของสตรีวัยรุ่นเมื่อรับรู้การตั้งครรภ์ของบุตร มีอาการตกใจ โกรธ เครียด แตกต่างกันไป ล้วนเป็นปฏิกิริยาของความเสียใจและผิดหวังเมื่อรับรู้การตั้งครรภ์ของบุตร แต่ก็ให้อภัยและครอบครัวยังคงเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ พุดคุย และให้คำแนะนำ

ค่านิยมทางเพศของสตรีวัยรุ่นมีค่านิยมทางเพศเรื่องความรัก คนรักที่ไม่ถูกต้อง เพราะเชื่อว่าการยอมมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก จะทำให้ครอบครัวยอมรับการคบหา จึงยอมมีเพศสัมพันธ์ จนนำไปสู่การตั้งครรภ์ และคาดหวังต่อไปว่าหากตั้งครรภ์คนรักจะมีความรับผิดชอบ รักครอบครัวมากขึ้น

ผลของการตั้งครรภ์ด้านร่างกายของสตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ต้องเผชิญกับปัญหาทางด้านกายภาพไม่ว่าจะเป็น น้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้น หน้าท้องลาย แพ้ท้อง ผิวนางขยาย ขาลาย ดำขึ้น ไม่สบายตัว และส่งผลกระทบต่อทางด้านจิตใจ ทำให้เครียด กังวลกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ รวมถึงการทะเลาะกับสามี สตรีวัยรุ่นจะดูแลสุขภาพร่างกายของตนเองเมื่อมีปัญหา จะปรึกษาหมอหรือเภสัชกร ส่วนทางด้านครอบครัวและสามี จะคอยให้คำปรึกษาต่าง ๆ และพาไปพบแพทย์

ผลของการตั้งครรภ์ด้านจิตใจของสตรีวัยรุ่นเมื่อรับรู้การตั้งครรภ์แล้วรู้สึกดีใจที่รับรู้ว่ามีอีกหนึ่งชีวิตในท้อง อยากเห็นหน้าบุตรที่จะเกิดมา ไม่เคยคิดจะทำแท้ง บางรายตกใจเพราะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกะทันหัน ไม่คิดว่าจะเกิดขึ้น กังวลเกี่ยวกับสุขภาพของบุตรที่จะเกิดขึ้น แต่ก็ตื่นเต้นดีใจที่ท้อง ปัญหาทางด้านจิตใจที่เกิดขึ้น คือ ความแปรปรวนทางอารมณ์ แต่ก็มีครอบครัวคอยให้คำปรึกษาและแนะนำ

ผลของการตั้งครรภ์ด้านครอบครัวของสตรีวัยรุ่นเมื่อรับรู้การตั้งครรภ์ของบุตร ไม่ได้แสดงอาการ โกรธหรือต่อว่าอย่างรุนแรง แต่เป็นการให้อภัยและคอยช่วยเหลือแก้ปัญหาต่างๆให้และคอยดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา ให้ความรักความเข้าใจ

อภิปรายผล

ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรโดยรวมอยู่ในระดับสูง กล่าวคือ สตรีวัยรุ่นสามารถเผชิญกับผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรทั้งทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจและด้านครอบครัวได้อย่างเหมาะสม กล่าวคือ สตรีวัยรุ่นสามารถเผชิญกับผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรเกี่ยวกับการดูแลตัวเองขณะตั้งครรภ์ได้อย่างเหมาะสม ดังข้อมูลที่พบว่า เมื่อสตรีวัยรุ่นทราบว่าตั้งครรภ์จะรีบไปพบแพทย์เพื่อฝากครรภ์ และปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ ซึ่งสอดคล้องกับพิชานันท์ หนูวงศ์และคณะ(2553) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อการตั้งครรภ์ การฝากครรภ์ และการรับรู้โอกาสเสี่ยงจากการตั้งครรภ์ อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่มีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว ได้รับความยินดีจากครอบครัวหรือสามีเมื่อทราบว่าตั้งครรภ์และเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ ครอบครัวหรือสามีพยายามหาคำตอบมาให้ ดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “พ่อแม่เค้ายินดี มีความสุขเพราะเห็นลูกมีความสุข สามีดีใจมาก เพราะเค้าอยากมีลูก ช่วงแรกก็รู้ว่าตัวเองท้องก็กลัวจะเกิดปัญหาหลายอย่าง แต่ก็มีการคอยช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษา พูดให้ความอบอุ่นและปลอบใจ สามีก็พาไปพบแพทย์แก้ไข้ปัญหาให้” (กันยา 16 ปี) ซึ่งสอดคล้องกับ วันเพ็ญ กุลนริศ (2530) พบว่า สตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์โดยไม่ได้วางแผน ไม่พร้อมจะมีบุตร แต่เมื่อการตั้งครรภ์ได้รับการยอมรับจากฝ่ายชายและครอบครัว จะส่งผลให้สตรีวัยรุ่นมีการปรับตัวพบปะมารดาได้ดี นอกจากนี้ยังพบว่า สตรีวัยรุ่นสามารถเผชิญกับผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรเกี่ยวกับความรู้สึกที่สตรีวัยรุ่นมีต่อตนเองขณะตั้งครรภ์ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ พิชานันท์ หนูวงศ์และคณะ (2553) พบว่า สตรีวัยรุ่นมีเจตคติต่อการตั้งครรภ์อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากความรัก จึงอาจเป็นเหตุทำให้เมื่อทราบว่าตั้งครรภ์จึงรู้สึกรักและรอคอยการเกิดของบุตร และในขณะที่ตั้งครรภ์สตรีวัยรุ่นรู้สึกว่าบุตรในครรภ์มีความหมายมาก ดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “ดีใจมากเลยที่ตั้งครรภ์ พูดอะไรไม่ออกเมื่อรู้ว่าตัวเองตั้งครรภ์ดีใจจนน้ำตาไหลที่เค้าได้มาเกิดในห้องของฉันและฉันจะทำหน้าที่แม่ที่ดีให้สมกับที่เค้าได้เกิดมารับรู้ทุกอย่าง เพราะฉันอยากให้เค้าเกิดมารับรู้ว่าแม่ไม่เคยคิดจะเอาเค้าออกเลยถึงแม่จะจนแต่แม่ก็ไม่คิดที่จะเอาลูกออกเลยในการแก้ปัญหา เพราะลูกไม่ผิด สามีเป็นคนแรกที่รับรู้และทำหน้าที่สามีที่ดีตอนฉันตั้งครรภ์ ไปทำงานหาเงินให้ฉันกับลูกเพราะกลัวเวลาคลอดจะไม่มีกิน เพราะเค้ารักลูกและอยากให้ลูกเกิดมา เค้าไม่เคยคิดให้ฉันเอาเค้าออกเลยเค้าเป็นสามีที่ดีมาก” (จินนี่ 19 ปี) ซึ่งสอดคล้องกับ สุพร ทวีสิทธิ์และปรีชา แจ่มวิถีเลิศ (2547) อ้างถึงใน ณัฐปภัสร์ ปันกันอินทร์ และธัญญารัตน์ หัทธัง (2550) พบว่า สตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่มีเจตคติและค่านิยมต่อการตั้งครรภ์ คือ ยอมรับการมีบุตรและคิดว่าการมีลูกทำให้ไม่เหงาเป็นที่พึ่งได้ และข้อมูลพบว่าสตรีวัยรุ่น

สามารถเผชิญกับผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรเกี่ยวกับการได้รับการดูแลเอาใจใส่ของครอบครัว และ
สามีขณะตั้งครรภ์ได้อย่างเหมาะสม ดังข้อมูลที่ว่า สตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่เมื่อตั้งครรภ์จะได้รับการยอมรับและ
ได้รับความรักจากครอบครัวหรือสามีในขณะที่ตั้งครรภ์ ดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “พ่อแม่ตกใจตอนรู้ว่า
ท้องแต่ก็ไม่ต่อว่า เพราะเรายังเด็ก ไม่มีผลกระทบและปัญหาทางด้านครอบครัว เพราะที่บ้านไม่ต่อกัย
กับความผิดพลาดที่เกิดขึ้น เมื่อพลาดไปแล้วก็ต้องยอมรับ และจำไว้เป็นบทเรียน ครอบครัวไม่เคยพูดต่อก
ย้าสิ่งที่ผิดพลาด คอยดูแลให้คำปรึกษา ให้ความรักความเข้าใจ ส่วนสามีพอรู้ว่าท้องตกใจเพราะเคื่อบอกยังไม่พร้อม แต่ก็ช่วยดูแลพาไปพบหมอ” (คอกเทล 18 ปี) และดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “พ่อแม่เฉยๆเพราะ
การมีหลานเป็นเรื่องธรรมดา ส่วนสามีดีใจ เพราะได้ลูกคนแรก” (มนตรา 19 ปี) ซึ่งสอดคล้องกับ มะลิวรรณ
หมั่นแก้วกล้าวิจิต (2551) พบว่า สตรีตั้งครรภ์วัยรุ่นได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับ
ดี ได้รับจากมารดาเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ จากสามี

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านค่านิยมทางเพศและปัจจัย
ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรโดยรวม
ได้ร้อยละ 54.3 ($R^2 = .543$, $F = 12.154$, $Sig. = .000$) โดยในปัจจัยเหล่านี้ พบว่า มี 3 ปัจจัยที่สามารถ
พยากรณ์ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ค่านิยมทางเพศและ
สัมพันธภาพในครอบครัว สามารถพยากรณ์ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .001 สาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ สามารถพยากรณ์ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรได้อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ค่านิยมทางเพศเป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรโดยรวมได้มาก
ที่สุด โดยสามารถพยากรณ์ได้ในทางบวก ($\beta = .342$) กล่าวคือสตรีวัยรุ่นที่มีค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับการ
รักษานวลสงวนตัว การมีคูรักรัก จะเผชิญผลกระทบจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับที่เหมาะสม
มากกว่าสตรีวัยรุ่นที่มีค่านิยมที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการรักษานวลสงวนตัว การมีคูรักรัก

เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรได้มากที่สุด โดยสามารถ
พยากรณ์ได้ในทางบวก คือ สตรีวัยรุ่นที่มีค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมต่อการแสดงออกหรือการมีคูรักรักจะ
สามารถเผชิญหน้าปรับตัวรับมือกับผลกระทบจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรโดยรวมได้ในระดับสูงกว่าสตรี
วัยรุ่นที่มีค่านิยมทางเพศเกี่ยวกับการแสดงออกหรือการมีคูรักรักที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ สิริวรรณ บัญ
ผล (2548) พบว่า สตรีวัยรุ่นมากกว่าครึ่งหนึ่งเห็นด้วยกับการมีค่านิยมรักษานวลสงวนตัว ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจากกลุ่มสตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่ มีครอบครัวที่คอยให้คำแนะนำอบรมสั่งสอนในหลักการดำเนินชีวิต
รวมถึงการคบเพื่อนต่างเพศ ซึ่งสอดคล้องกับ แครอลอะดอล์ฟและคณะ (Carol Adolph et.al) (1995)
อ้างถึงในวราพร บุญยะธาน (2550) พบว่า ครอบครัวที่มีมารดาสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรสาวมากจะทำให้สตรี
วัยรุ่นมีโอกาสตั้งครรภ์น้อยลง 0.3 เท่า

อย่างไรก็ตามถึงแม้โดยภาพรวมค่านิยมทางเพศจะอยู่ในระดับสูงจะสามารถพยากรณ์การปรับตัวกับผลที่เกิดขึ้นหลังตั้งครรภ์ได้อย่างเหมาะสม แต่ผลการวิจัยได้สะท้อนให้เห็นเหตุผลสำคัญอีกอย่างที่ทำให้เกิดการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรขึ้นในวัยรุ่น พบว่า สาเหตุของการตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่เกิดจากความรัก การมีเพศสัมพันธ์เป็นการแสดงออกถึงความรัก ยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักเพื่อทำให้ความสัมพันธ์ยาวนานและเป็นการผูกมัดฝ่ายชาย ดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “ที่ยอมมีสัมพันธ์กับสามีก็เพราะความรัก” (กันยา 16 ปี) และดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “การที่เรายอมมีเพศสัมพันธ์กับแฟนสามารถยืดระยะเวลาคบหากันได้ เพราะจิตใจเค้าจะได้หนักแน่นไม่ลังเล ส่วนเรื่องท้องหากเค้ามีความเป็นพ่อที่ดี เค้าก็ต้องรักลูกเค้าและสามารถใช้ชีวิตประจำวันอยู่กับครอบครัวได้” (ชมพู่ 17 ปี) ซึ่งสอดคล้องกับ สมรัฐ ศรีตระกูล (2551) อ้างถึงใน ฉันททนา ไตรบุญ (2555) พบว่า การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์เกิดจากค่านิยมที่ผิดๆ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิตา ศรีแสงฉาย (2552) พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่รวดเร็วทำให้ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรของวัยรุ่นมองเห็นว่าเป็นเรื่องปกติบางรายไม่ต้องรู้จักกันลึกซึ้ง เพียงแค่มีความพอใจก็สามารถมีเพศสัมพันธ์กันได้

อีกทั้งค่านิยมในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ส่วนใหญ่ สตรีวัยรุ่นไม่ได้คุมกำเนิด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา จึงอาจทำให้ขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิดที่ถูกวิธีและได้ผล ดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “เพศสัมพันธ์ครั้งแรกตอน 13 ปี ไม่ได้ป้องกัน นึกสนุก แต่ส่วนมากเลือกกินยาคุม เพราะคิดว่าน่าจะง่ายที่สุด ตอนท้องก็ไม่ได้ป้องกัน คิดว่าน่าจะไม่ต้อง” (จิรา 15 ปี) และดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “เพศสัมพันธ์ครั้งแรกไม่ได้ป้องกัน เพราะการที่เรามีเพศสัมพันธ์เราควรมอภายนั้นให้คนที่อยู่กับเราไปตลอดชีวิต ถ้าวิธีที่เลือกใช้ส่วนใหญ่ เป็นยาคุม เพราะเป็นวิธีที่ง่าย” (จุก 17 ปี) และดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกไม่ได้ป้องกัน รวมถึงที่ตั้งครรภ์แรกนี้ก็ได้ใช้วิธีใดเลยไม่เลือกใช้วิธีใดเลย” (สมใจ 19 ปี) ซึ่งสอดคล้องกับ กนกวรรณ ธนาวรรณและคณะ (2545) พบว่า สาเหตุของการตั้งครรภ์ไม่พร้อมมาจาก ผลข้างเคียงของการใช้วิธีคุมกำเนิดหรือคุมกำเนิดแต่พลาด ความล้มเหลว ของการคุมกำเนิด ใช้การคุมกำเนิดแบบครั้งคราว

2. สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรโดยสามารถพยากรณ์ได้ในทางบวก ($\beta = .360$) กล่าวคือ สตรีวัยรุ่นที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวจะเผชิญผลกระทบจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากกว่าสตรีวัยรุ่นที่มีสัมพันธภาพที่ไม่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว

เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โดยสามารถพยากรณ์ได้ในทางบวก กล่าวคือ สตรีวัยรุ่นที่มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดี จะสามารถเผชิญหน้าปรับตัวรับมือกับผลที่เกิดจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรโดยรวมได้ระดับสูงกว่า สตรีวัยรุ่นที่มีสัมพันธภาพที่ไม่ดีในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทนา วิชัยรัมย์ (2545) พบว่า ครอบครัวที่มีความใกล้ชิดกัน เข้าใจกัน ห่วงใยอาทรซึ่งกันและกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ลดน้อยลง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่ มีพ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดี ได้รับความรักความเข้าใจ ห่วงใย เอาใจใส่จากคนในครอบครัว ดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “ครอบครัวพอเค้ารู้ว่าเราท้องก็ดีใจมาก เพราะเค้าอยากได้หลานสาวและเป็นหลาน

คนแรกด้วย สามีเค้าดีใจมาก เพราะอยากมีลูกอยู่ตั้งนานแล้ว ครอบครัวแก้ปัญหาทุกอย่างที่เราทำผิด สามีพาเที่ยวอย่างมีความสุข เอาใจเก่ง ขวนไปไหนไปทุกที่ที่เราอยากไป” (สร้อยแก้ว 18 ปี) ซึ่งสอดคล้องกับ จิราพร ชมพิกุลและคณะ (2552) กล่าวว่า ตัวชี้วัดสัมพันธภาพในครอบครัว คือ ครอบครัวที่มีสมาชิกแสดงออกถึงความรัก เคารพนับถือซึ่งกันและกันและเอื้ออาทรต่อกัน อีกทั้งสตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่สามารถเปิดเผยพูดคุยให้ครอบครัวทราบเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวรวมทั้งเรื่องความรัก และครอบครัวก็ยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ (2549) พบว่า ความไม่สะดวกใจในการพูดคุยมีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แม้ว่าความถี่ในการสื่อสารจะไม่ได้มีผลโดยตรงต่อการมีเพศสัมพันธ์แต่ความสะดวกใจในการพูดคุยเรื่องเพศของมารดามีบทบาทต่อประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

3. สาเหตุการมีเพศสัมพันธ์สามารถพยากรณ์ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โดยสามารถพยากรณ์ได้ในทางลบ ($\beta = -.116$) กล่าวคือ สตรีวัยรุ่นที่มีสาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากความรักจะเผชิญผลกระทบจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากกว่าสตรีวัยรุ่นที่มีสาเหตุการตั้งครรภ์ มาจากสาเหตุการถูกชักชวนหรือถูกบังคับ

เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โดยสามารถพยากรณ์ได้ในทางลบ กล่าวคือ สตรีวัยรุ่นที่มีสาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากความรักจะเผชิญผลกระทบจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากกว่าสตรีวัยรุ่นที่มีสาเหตุการตั้งครรภ์มาจากสาเหตุอื่น เช่น การถูกชักชวนหรือถูกบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับ นิยม จันทน์นวล พลากร สืบ สำราญ และสุพรรณสิงโต (2557) พบว่า นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุเฉลี่ย 13.03 ปี มีเพศสัมพันธ์เพราะความรักร้อยละ 88.24 ดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “ตั้งครรรค์ครั้งแรกเกิดจากความรัก อยากมีลูก” (สร้อยแก้ว 18 ปี) “ตั้งครรรค์เพราะความรักและความเข้าใจกันที่เราสองคนมีให้กันเราจะผ่านไปด้วยกัน” (จินนี่ 19 ปี) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสตรีวัยรุ่นที่ยอมมีเพศสัมพันธ์เพราะความรัก คาดหวังต่อไปว่าหากตั้งครรภ์คนรักจะมีความรับผิดชอบ รักครอบครัวมากขึ้น ดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “พอตกลงมีเพศสัมพันธ์กับสามีทำให้สามีรักเรามากขึ้น เอาใจใส่ดี พอมีลูกทำให้สามี มีความรับผิดชอบมากขึ้น รักครอบครัวมากขึ้น ทำให้เป็นหัวหน้าครอบครัว” (มันตรา 19 ปี) และเมื่อสตรีวัยรุ่นต้องเผชิญกับปัญหาการตั้งครรภ์ที่เกิดจากความรัก จะส่งผลทำให้สามีคอยเป็นผู้ให้คำปรึกษาต่างๆและพาไปพบแพทย์ ดังบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “คันท้าท้อ เพราะผิวหนังขยาย แก้ปัญหาโดยการหาหมอและเภสัชให้ยาที่ควรใช้สำหรับคนท้อง คันท้าท้อสำหรับการตั้งครรภ์ทางอินเทอร์เน็ต ส่วนครอบครัวและสามีก็คอย ให้คำแนะนำและพาไปพบหมอ” (คอกเคล 18 ปี) ซึ่งสอดคล้องกับมะลิวรรณ หมั่นแก้วกล้าวิจิต (2551) พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับดี ได้รับจากมารดาเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.5 รองลงมา คือ ได้รับจากสามี ร้อยละ 31.7 และพบว่า การรับรู้ภาวะสุขภาพ แรงสนับสนุนทางสังคม เจตคติต่อการตั้งครรภ์ มีความสัมพันธ์กับการฝากครรภ์ของสตรีวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษานี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมทางเพศ สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของสตรีวัยรุ่นได้มากที่สุด ดังนั้นในการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เรื่องทัศนคติ ค่านิยมทางเพศแก่วัยรุ่นทั้งหญิงและชาย รวมทั้งครอบครัวและบุคคลรอบข้างของวัยรุ่น ซึ่งสามารถทำได้โดย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งกลุ่มหรือชมรมให้ครอบคลุมทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทเพื่อให้วัยรุ่นสามารถเข้ารับบริการขอคำปรึกษา ความช่วยเหลือ รวมทั้งเปิดโอกาสให้สตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์รวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือให้ความรู้แก่สตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ เพื่อส่งเสริมการปรับตัวได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งโครงการเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเป็นแม่วัยใส เพื่อส่งเสริมให้เกิดความพร้อมและความเข้าใจในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม โดยการให้ความรู้เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ ดูแลและฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจที่เสื่อมถอยลงโดยเน้นให้สตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์สามารถดูแลตนเองได้

3. ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ป้องกันการตั้งครรภ์ และสาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่เกิดจากความรัก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันให้ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิดและการปลุกฝังค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม จากข้อมูลการสัมภาษณ์สตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ พบว่า สตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ต้องการความรัก การสนับสนุนจากครอบครัวและคนรัก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรวางแผนการให้คำแนะนำผลของการตั้งครรภ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และด้านครอบครัว

เอกสารอ้างอิง

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น. (2557). นโยบายแนวทางการดำเนินงานและติดตามประเมินผล.

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข นนทบุรี.

กนกวรรณ ธรารวรรณ และคณะ. (2545). บันทึกประสบการณ์การตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม. รายงานวิจัยเอกสาร

ประกอบการสัมมนาระดับชาติ ทางเลือกของผู้หญิงที่ตั้งท้องเมื่อไม่พร้อม. กองงานวางแผน

ครอบครัวและประชากร. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

จิราพร ชมพิกุลและคณะ. (2552). สัมพันธภาพในครอบครัวไทย. รายงานการวิจัยสถาบันพัฒนาการ

สาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล. สำนักงานกิจการสตรีและสถาบัน ครอบครัว กระทรวงการ

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

ฉันททนา ไตรบุญ. (2555). การป้องกันการตั้งครรภ์ของสตรีอายุต่ำกว่า 20 ปีที่มาฝากครรภ์ ณ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหา

บัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

- ณัฐนันท์ วิชัยรัมย์. (2545). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาชุมชน) มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิยม จันทร์นวลและคณะ. (2557). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุบลราชธานี. เอกสารการประชุมวิชาการ.อนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ครั้งที่ 4 . สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559). (2558). กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.m-society.go.th/masterplan4.htm> [18 พฤศจิกายน 2558].
- มะลิวรรณ หมั่นแก้วกล้าวิชิต. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพแรงสนับสนุนทางสังคม เจตคติต่อการตั้งครรภ์และการฝากครรภ์ของสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่น. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- มนฤดี เตชะอินทร์ และพรณี ศิริวรรณภา. (2555). การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (Adolescent Pregnancy) (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.med.cmu.ac.th/dept/obgyn/2011/index.php> [18 พฤศจิกายน 2558].
- แม่วัยใส ความท้าทายการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น. (2556). สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร.
- รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์. (2549). ปัจจัยด้านจิตสังคมและปัจจัยด้านเพศภาวะที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียน. วิทยานิพนธ์พยาบาลมหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วราพร บุญยะธาน. (2550). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่นครั้งแรกที่มาฝากครรภ์ในโรงพยาบาลสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุข) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นประเทศไทย. (2556). (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก http://www.m-society.go.th/article_attach/11829/16120.pdf [18 พฤศจิกายน 2558]
- สิริวรรณ ัญญผล. (2548). ค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของสตรีวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสตรี) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2544). ระเบียบวิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เฟื่องฟ้าพรินต์ติ้ง.สุพัตรา สุภาพ. (2540). สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

- สุวิตา ศรีแสงฉาย. (2552). เหตุและปัจจัยการตั้งครุภัณฑ์ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่น กรณีศึกษา บ้านพักฉุกเฉินและ
คลินิกวัยรุ่น โรงพยาบาลรามารามธิบดี. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศาสนศึกษา)
มหาวิทยาลัยมหิดล.สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง. (2557). (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก:
<http://www.ptho.moph.go.th> [18 พฤศจิกายน 2558]
สถิติการคลอดของแม่วัยรุ่นประเทศไทย. (2557). สำนักอนามัยการเจริญพันธ์ กรมอนามัย กระทรวง
สาธารณสุข นนทบุรี.
World Health Organization. (2013). World Health Statistic 2013, Indicator compendium.
Geneva: World Health Organization.
Yamane T. (1970). Statistics-an Introductory Analysis (2nd ed). New York, NY: Harter & Row.

บุคลากรกรม

- สมใจ (นามสมมุติ) ผู้ให้สัมภาษณ์, ฉัตรจงกล ตุลยนิษกะ เป็นผู้สัมภาษณ์, โรงพยาบาลพัทลุง
อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. 6 พฤษภาคม 2559
กันยา (นามสมมุติ) ผู้ให้สัมภาษณ์, ฉัตรจงกล ตุลยนิษกะ เป็นผู้สัมภาษณ์, โรงพยาบาลกงหรา
อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง. 27 พฤษภาคม 2559
จิรา (นามสมมุติ) ผู้ให้สัมภาษณ์, ฉัตรจงกล ตุลยนิษกะ เป็นผู้สัมภาษณ์, โรงพยาบาลเขาชัยสน
อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง. 10 มิถุนายน 2559
มันตรา (นามสมมุติ) ผู้ให้สัมภาษณ์, ฉัตรจงกล ตุลยนิษกะ เป็นผู้สัมภาษณ์, โรงพยาบาลตะโหมด
อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง. 17 มิถุนายน 2559
สร้อยแก้ว (นามสมมุติ) ผู้ให้สัมภาษณ์, ฉัตรจงกล ตุลยนิษกะ เป็นผู้สัมภาษณ์, โรงพยาบาล
ควนขนุน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง. 8 กรกฎาคม 2559
คอกเทล (นามสมมุติ) ผู้ให้สัมภาษณ์, ฉัตรจงกล ตุลยนิษกะ เป็นผู้สัมภาษณ์, โรงพยาบาลปากพะยูน
อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง. 15 กรกฎาคม 2559
ชมพู่ (นามสมมุติ) ผู้ให้สัมภาษณ์, ฉัตรจงกล ตุลยนิษกะ เป็นผู้สัมภาษณ์, โรงพยาบาลศรีบรรพต
อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง. 18 กรกฎาคม 2559
จินนี่ (นามสมมุติ) ผู้ให้สัมภาษณ์, ฉัตรจงกล ตุลยนิษกะ เป็นผู้สัมภาษณ์, โรงพยาบาลบางแก้ว
อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง. 4 สิงหาคม 2559
จุก (นามสมมุติ) ผู้ให้สัมภาษณ์, ฉัตรจงกล ตุลยนิษกะ เป็นผู้สัมภาษณ์, โรงพยาบาลป่าพะยอม
อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง. 5 สิงหาคม 2559